

imod Communerne til at give Underviisning til de Børn, hvis Forældre ikke have Raad til selv at lade dem oplære. Fleertals-Forslaget, som det foreligger, har jo Ministeren opstillet, hvorefter det er blevet tiltraadt af Udvalgets Fleertal, og det er kun et ganske lille Mindretal, der har stillet det Endringsforslag, der nu omhandles. Den ærede Minister gjorde opmærksom paa, at han jo vistnok ikke kunde have noget imod, at Mindretallet vilde hjælpe ham til at faae endnu en Departementsdirecteur —; det var dog, meente Ministeren, væsentligt det, en saadan Mand vilde blive, idet han ikke troede, at det, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds havde lagt saamegen Vægt paa, nemlig den personlige Nærverelse af Overskoledirecteuren omkring i Landets Skoler, vilde have saa stor en Betydning, som dette Medlem vilde tillægge den. Ministeren paa-beraabte sig sin Erfaring ligeoverfor det ærede Medlems, og jeg skal ikke nægte, at det gjorde paa mig det Indtryk, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds maatte betragtes som Den, der i denne Henseende stod langt tilbage for den Mand, der er Cultusminister. Denne har jo i sine mangfoldige Stillingen harvt umiddelbar Erfaring om, hvorledes Alt dette er gaaet til, en Erfaring, som det ærede Medlem aldeles ikke har kunnet have efter den Livsstilling, som han indtager. Det er nu min Mening, at naar Ministeren ikke forlanger en saadan fast ansat Overskoledirecteur, saa vilde det være aldeles stridende mod dette Things Sædvane, om man vilde paanøde ham en saadan. Han har kun forlangt de fornødne Midler til at lade de Forretninger udføre, der høre til det tidligere Embede, og deri mener jeg skulle vi søie Ministeren. Der maa paa denne Maade kunne udføres Alt, hvad der i saa Henseende er fornødent, det borger Ministeren os for, og det er han Rigsdagen ansvarlig for. Vi have altsaa ikke nødigt at frygte nogen Skade for Almue-skolevæsenet fra den Ordning, Ministeren har foreslaaet. Med Hensyn til Things tidligere Stilling til denne Sag vil det erindres, at den har været saaledes, at det engang har været vedtaget her i Thinget, at dette Embede aldeles skulde bortfalde ved Vacance, og at det en anden Gang har været vedtaget,

at de Midler, der bevilges dertil, ikke maatte udbetales som fast Gage. Det forekommer mig saaledes, at Thinget netop vilde komme i den største Modsigelse med sig selv, ved idag at gaae ind paa det Forslag, der er stillet af det ærede Medlem. Naar man erindrer, under hvilke Omstændigheder Overskoledirecteurposten blev indført, da vil det vides, at det var i et Dieblik, hvor der krævedes en Reform i Almue-skolevæsenet, og at det af den daværende Minister blev fremhævet, at der var et overordentlig gunstigt Tilfælde indtruffet, idet der nemlig i det Dieblik, da en saa gennemgribende Reform skulde vedtages, netop var en Mand tilstede, som kunde udføre den, en Mand, som man ellers maaskee i lang Tid ikke vilde kunne finde; det var i Særdeleshed derfor, at det blev lagt Thinget paa Hjerte at gribe det beleilige Dieblik og oprette Posten, saaledes at den Mand kunde komme til at virke, som nu saa heldigt var disponibel i Dieblillet. Men det blev da ogsaa især fremhævet, at det personlige Moment var saa afgjørende i denne Sag, og naar man seer hen til, hvad der er skeet ved denne Mand's Hjælp, kan man ikke nægte, at der er fuldent i meget Godt ved denne Reform og givet mange Fingerpeg for Fremtiden. Der er rigtignok ogsaa skeet Overdrivelser; mange Communer, som kun daarligt havde Raad dertil, ere blerne tvungne til at opbygge temmelig luxuriøse Skolebygninger, uden at det altid har været ganske klart, at det har været en Nødvendighed. Men hvem kan være uden Feil? Den daværende Overskoledirecteur havde saa store Fortjenester af Sagen, at man maa kunne overse saadanne Feil. Netop fordi der dengang var en saa dygtig Mand i Posten, er der skeet Saameget, at vi godt kunne lade dette være nok fra Overskoledirecteurens Side; der behøves ikke mere nogen Overskoledirecteur for at faae Reformen i Skolevæsenet bragt til dens Fuldendelse; Sagen er saa vidt fremmet, at den maa kunne overgives til Communerne under Statens Tilsyn. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) kunde heller ikke overse dette; han antydede netop selv; at ved en Samviken mellem Overskoledirecteuren og Skoleraadene var der allerede skeet store Fremskridt i Communerne's Indsigt og In-